

Sygn. akt: XV C 137/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Tamowicz

Protokolant: Anna Gutowska – Czulik

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2018 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa Getin Noble Bank (...)w W.

przeciwko M. W.

o zapłatę

Oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powód (...)S.A. w W. w pozwie (k. 3-6) skierowanym przeciwko M. W. wnosił o zapłatę kwoty 107 110,25 zł., na którą składają się kwoty: 95 812,26 zł. z tytułu kapitału, 9 203,62 zł. z tytułu odsetek umownych za korzystanie z kapitału, 2 043,07 zł. z tytułu odsetek karnych, 51,30 zł. tytułem opłat i prowizji. Powód wnosił także o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 27 stycznia 2014 r. strony zawarły umowę kredytu zmienioną aneksem. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku terminowego dokonywania spłat określonego w umowie. Wskazana w petitum pozwu data wymagalności 24 września 2015 r. jest tożsama z dopuszczeniem się przez pozwanego pierwszej zaległości w spłacie wymagalnych rat. W związku z brakiem spłat powód wypowiedział umowę stawiając całą należność w stan wymagalności.

Wobec braku zapłaty, w dniu 27 października 2016 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie pozwanego w kwotach:

- 95 812,26 zł. z tytułu kapitału,

- 9 203,62 zł. z tytułu odsetek umownych za korzystanie z kapitału w wysokości 10% od dnia 24 września 2015 r. do dnia 13 września 2016 r.

, 2 043,07 zł. z tytułu odsetek za opóźnienie w wysokości 10% za okres od dnia 24 września 2015 r. do dnia 27 października 2016 r.

- 51,30 zł. tytułem opłat i prowizji.

Powód wskazał, że dochodzi części wierzytelności, to jest wierzytelności wyliczonej na dzień wniesienia pozwu. Nie dochodzi dalszych odsetek ustawowych i umownych od dnia sporządzenia pozwu.

Pozew został wniesiony w dniu 28 października 2016 r. do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie. Sąd ten postanowieniem z dnia 2 lutego 2017 r. (k. 10) przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Gdańsku.

Zawiadomienie o rozprawie i odpis pozwu zostały doręczone pozwanemu w dniu 18 grudnia 2017 r. (k. 55).

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew, nie stawił się na rozprawie w dniu 25 stycznia 2018 r. i nie wdał się w spór.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 27 stycznia 2014 r. pomiędzy powodem (...)Spółka Akcyjna i pozwanym M. W. została zawarta umowa kredytu konsolidacyjnego gotówkowego nr (...). Mocą tej umowy powód udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 30 000 zł. na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy oraz w kwocie 61 884,30 zł. na spłatę innego kredytu w powodowym (...). Łączna kwota kredytu wyniosła więc 91 884,30 zł. Powód udzielił pozwanemu także kredytu dodatkowego w kwocie 13 439,29 zł.

Kredyt został udzielony na okres 96 miesięcy. Był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16% w stosunku rocznym. Miał być spłacany w ratach miesięcznych płatnych 24 dnia miesiąca w kwocie 1951,52 zł. Wysokość pierwszej raty – raty wyrównawczej miała nie być wyższa niż 1 811,09 zł.

W przypadku nie zapewnienia środków na spłatę i powstania wymagalnego zadłużenia, Bank był uprawniony do zaliczania dokonanych wpłat na: koszty opłat za wysłanie monitów oraz wezwań do zapłaty, odsetki podwyższone za opóźnienie, odsetki umowne, zaległe raty kapitałowe aż do momentu pełnej spłaty zadłużenia.

Strony umówiły się także, że oprocentowanie kredytu ulegnie zmianie w przypadku zmiany stopy procentowej rynku międzybankowego WIBOR 3M, o co najmniej 1,0 pp. Zmiana oprocentowania nastąpi 6 dnia po terminie wymagalności raty w miesiącu, w którym miała miejsce zmiana stopy WIBOR 3M, o co najmniej 1,0 pp, czego konsekwencją będzie zmiana wysokości rat kredytowych wymagalnych po dokonaniu zmiany stopy procentowej.

W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat Bank był uprawniony do pobierania od niespłaconego w terminie kredytu podwyższonych odsetek naliczonych według stopy w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego NBP wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16%. Odsetki według stopy oprocentowania zadłużenie przeterminowanego mogły być pobierane począwszy od dnia następującego po terminie płatności wynikającym z umowy i wskazanym w harmonogramie spłat.

Bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia m. in. w przypadku zwłoki klienta z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania.

Do umowy kredytu nie dołączono harmonogramu spłat.

Dowód: umowa kredytu k. 23-26 akt.

W dniu 6 lutego 2015 r. strony podpisały aneks do umowy kredytowej. Mocą tego aneksu strony wydłużyły okres spłaty kredytu o 3 miesiące – do dnia 24 kwietnia 2022 r. i zawiesiły spłatę na okres 3 miesięcy – do dnia 24 maja 2015 r. Odsetki wymagalne w czasie karencji miały być doliczone do pierwszej raty kapitałowo-odsetkowej płatnej po upływie karencji. Aktualne oprocentowanie kredytu określono na 12% rocznie. Po upływie okresu karencji wysokość rat kredytu została ustalona na 1 750,69 zł., a rata płatna w dniu 24 maja 2015 r. miała wynosić nie więcej niż 3 574,43 zł.

W dniu 3 lutego 2015 r., a więc przed podpisaniem aneksu, pozwany wpłacił kwotę 3 200 zł. tytułem zaległych rat kapitałowo-odsetkowych.

Dowód: aneks z dnia 6 02 2015 r. k. 27-28 akt.

W dniu 1 września 2015 r. powodowy Bank sporządził pismo zatytułowane „WEZWANIE DO ZAPŁATY”, którym wezwał pozwanego do zapłaty, w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma, całości zadłużenia, na które składały się kwoty:

- 1 700 zł. należność kapitałowa;
- 1 607,80 zł. odsetki umowne;
- 10,36 odsetki podwyższone za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej;
- 30 zł. + 15 zł. tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji.

Wezwanie do zapłaty podpisał kierownik zespołu, przy czym czytelne jest tylko imię tej osoby - R.. Do akt sprawy nie dołączono pełnomocnictwa upoważniającego do dokonania tej czynności w imieniu Banku.

Do akt sprawy dołączono kserokopię koperty z pieczętką poczty z dnia 3 września 2015 r. lecz z kopii tej nie wynika do kogo było adresowane pismo, które miało znajdować się w tej kopercie.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 31, kopia koperty k. 32 akt.

Pismem z dnia 4 lipca 2016 r. powód wypowiedział umowę nr (...) z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie liczonego od dnia doręczenia pisma. Wskazano, że od dnia następnego całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami stawała się wymagalna. Jednocześnie Bank oświadczył, że rozważy możliwość cofnięcia wypowiedzenia w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości obejmującej na dzień sporządzenia pisma kwoty:

- 893,89 zł. tytułem należności kapitałowej;
- 7 644,94 zł. tytułem odsetek umownych;
- 352,98 zł. tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie;
- 48,16 zł. za czynności windykacyjne zgodnie z zapisami umownymi oraz Tabelą Opłat i Prowizji.

Oświadczenie o wypowiedzeniu podpisał starszy specjalista M. M.. Do akt sprawy nie złożono pełnomocnictwa upoważniającego do dokonania tej czynności.

Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanemu w dniu 22 lipca 2016 r.

Dowód: wypowiedzenie umowy k. 29, dowód doręczenia k. 30 akt.

W dniu 27 października 2016 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych stwierdzający, że na dzień jego wystawienia w księgach Banku figuruje wymagalne zadłużenie pozwanego M. W. z tytułu umowy kredytu nr (...) zawartej w dniu 28 stycznia 2014 r. zmienionej aneksem z dnia 6 lutego 2015 r.

Wyciąg ten stwierdzał, że na wymagalne zadłużenie składają się:

- 95 812,26 zł. niespłacony kapitał;
- 9 203,62 zł. odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 10% od dnia 24 września 2015 r. do dnia 24 września 2015 r.:

- 2 043, 07 zł. odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 10% rocznie od dnia 24 września 2015 r. do dnia 27 października 2016 r.;

- 51,30 zł. opłaty i prowizje;

Wyciąg ten został podpisany przez inspektora Ł. I.. Osoba ta była upoważniona do podpisywania wyciągów z ksiąg banku.

Do akt nie dołączono dowodu nadania i doręczenia tego wyciągu pozwanemu.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 13, pełnomocnictwa k. 16, 17 akt.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt przez powoda. Dowód z tych dokumentów przeprowadzono na rozprawie dnia 25 stycznia 2018 r.

Roszczenie powoda nie jest zasadne, albowiem nie zostało udowodnione.

Powód swoje roszczenie wywodził z umowy kredytu konsolidacyjnego zawartej z pozwanym dnia 27 stycznia 2014 r. Dla udowodnienia dochodzonego roszczenia złożył do akt umowę kredytu wraz z aneksem, dokumenty stanowiące wezwanie do zapłaty, wypowiedzenie umowy oraz wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 27 października 2016 r. Nie przedstawił natomiast harmonogramu spłat stanowiącego załącznik do umowy, jakiegokolwiek formy rozliczenia dokonanych przez pozwanego wpłat, które to wpłaty miały miejsce, jak twierdził powód w pozwie, do września 2015 r. Nie przedstawił także pełnomocnictw dla osób reprezentujących Bank przy czynnościach wezwania do zapłaty przed wypowiedzeniem oraz wypowiedzenia umowy. Mimo że powód dochodzi także kwoty 51,30 zł. z tytułu opłat i prowizji nie złożono Tabeli Opłat i Prowizji na podstawie, której powód tę kwotę wyliczył, jak również nie wskazano za jakie konkretne czynności Banku kwota ta jest żądana.

Z przedstawionych przez powoda dokumentów wynika jedynie, że powód udzielił pozwanemu kredytu i że jego warunki były zmieniane aneksem z dnia 6 lutego 2015 r.

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, do czynności bankowych zalicza się także udzielanie kredytów. Zgodnie zaś z przepisem art. 69 ust. 1 tej ustawy, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Zgodnie z przepisem art. 471 kc, dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odpowiedzialność wynikająca z art. 471 kc oparta jest na zasadzie domniemania winy. Zatem wierzyciela obciąża obowiązek udowodnienia istnienia ważnego zobowiązania, szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz związku przyczynowego pomiędzy szkodą a niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania. Natomiast dłużnik, w celu zwolnienia się od odpowiedzialności, powinien wykazać, że szkoda wynikła z okoliczności przez niego niezawinionych.

Wobec takiej konstrukcji odpowiedzialności na zasadzie art. 471 kc i zgodnie z normą wynikającą z art. 6 kc stanowiącego, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, powód w tej sprawie obowiązany był do udowodnienia wszystkich wskazanych wyżej przesłanek odpowiedzialności pozwanego, przy czym nie udowodnienie jednej z nich skutkuje brakiem możliwości uwzględnienia roszczenia w całości lub w części.

Zdaniem Sądu, powód nie udowodnił zarówno zasady jak i wysokości dochodzonego roszczenia. Złożone przez niego do akt sprawy dokumenty nie pozwalają na uznanie roszczenia powoda za wymagalne i udowodnione, co do wysokości.

Dowodem potwierdzającym istnienie roszczenia powoda i jego wysokość nie jest wyciąg z ksiąg powodowego Banku z dnia 27 października 2016 r. (k. 13).

Zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Jednakże zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1a tej ustawy, obowiązującym od dnia 20 lipca 2013 r., a więc jeszcze przed zawarciem umowy kredytowej i co oczywiste przed wystawieniem przez powoda wyciągu z dnia 27 października 2016 r., moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Z przywołanego przepisu wynika więc, że wyciągi z ksiąg rachunkowych banku sporządzone w prawidłowej formie nie mają mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym – moc ta przepisem szczególnym w tym postępowaniu została uchylona.

Zgodnie z przepisem art. 244 kpc, dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (par. 1). Przepis par. 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej (par. 2).

Z przywołanego przepisu par. 1 art. 244 kpc wynika, że dokument urzędowy korzysta z domniemania prawdziwości tego, co zostało zapisane w jego treści. Z takim dokumentem urzędowym związane jest domniemanie jego zgodności z prawdą to znaczy, że zaświadcza on prawdziwy stan rzeczy. Z takiego domniemania nie korzysta dokument prywatny, gdyż zgodnie z normą wynikającą z art. 245 kpc, dokument prywatny stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Przenosząc te rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić trzeba, że złożony do akt wyciąg z ksiąg bankowych powodowego Banku, nie będący w postępowaniu cywilnym dokumentem urzędowym, nie korzysta z domniemania prawdziwości tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Jako dokument prywatny stwierdza jedynie, że w księgach rachunkowych Banku, po stronie pozwanego zapisano zadłużenie o wysokości w nim wskazanej wynikające z zawartej umowy kredytu. Nie przesądza zatem istnienia i wysokości wierzytelności powoda wobec pozwanego dochodzonej w tej sprawie.

Dodatkowo wskazać należy, że w uzasadnieniu pozwu jako część dochodzonej kwoty wskazano kwotę 9 203,62 zł. – odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 10% za okres od 24 września 2015 r. do dnia 13 września 2016 r. – co to za data trudno stwierdzić. W wyciągu z ksiąg Banku ta sama kwota przypisana jest jako odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 10% od dnia 24 września 2015 r. do dnia 24 września 2015 r., a więc za 1! dzień.

Powód nie przedstawił żadnego wyliczenia kwot składających się na dochodzone roszczenie. Z żadnego z dowodów zgromadzonych w aktach nie wynika, w jakiej kwocie pozwany spłacił należność główną – kapitał kredytu i w jakich datach to uczynił tym bardziej, że powód udzielił pozwanemu karencji w spłacie kredytu.

Z akt nie wynika również, za jakie okresy i według jakiej stopy odsetek powód naliczył skapitalizowane odsetki. W dacie zawierania umowy kredytowej stopa odsetek została ustalona na poziomie 16% rocznie, ale była to stopa zmienna. W

dacie zawierania aneksu – 6 lutego 2015 r. stopa ta wynosiła 12%, a w dacie wystawiania wyciągu z dnia 27 października 2016 r. 10% w stosunku rocznym.

Zgodnie z postanowieniami umowy oprocentowanie kredytu ulegało zmianie w przypadku zmiany stopy procentowej rynku międzybankowego WIBOR 3M, o co najmniej 1,0 pp. Zmiana oprocentowania następowała 6 dnia po terminie wymagalności raty w miesiącu, w którym miała miejsce zmiana stopy WIBOR 3M, o co najmniej 1,0 pp, czego konsekwencją była zmiana wysokości rat kredytowych wymagalnych po dokonaniu zmiany stopy procentowej. Zatem pozwany przez cały czas obowiązywania umowy nie spłacał rat w kwotach wskazywanych pierwotnie w umowie i w aneksie.

Zgodnie z umową, w przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat Bank był uprawniony do pobierania od niespłaconego w terminie kredytu podwyższonych odsetek naliczonych według stopy w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego NBP wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16%. Odsetki według stopy oprocentowania zadłużenie przeterminowanego mogły być pobierane począwszy od dnia następującego po terminie płatności wynikającym z umowy i wskazanym w harmonogramie spłat. Do akt nie złożono ani harmonogramu spłat ani jakiegokolwiek zestawienia wpłat rzeczywiście dokonanych przez pozwanego.

W konsekwencji, w ocenie Sądu, powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia, a dokumenty złożone do akt nie pozwoliły Sądowi na zweryfikowanie wskazanych przez powoda kwot, a gdy chodzi o odsetki na ocenę czy nie przewyższają one odsetek maksymalnych.

Jak już wyżej wskazano powód nie wykazał wysokości dochodzonych opłat i prowizji nie składając Tabeli Opłat i Prowizji na podstawie, której opłaty te miały być ustalone.

Wreszcie powód nie złożył do akt pełnomocnictw dla osób, które w jego imieniu wzywały pozwanego do zapłaty oraz wypowiedziały umowę. Nie wykazano, aby te czynności zostały skutecznie dokonane przez powoda, a zatem aby roszczenie powoda było wymagalne.

Wprawdzie pozwany, który nie wdał się w spór, nie podnosił zarzutów dotyczących istnienia i wysokości roszczenia powoda, ale powód zgodnie z art. 232 kpc nie przedstawił dowodów na potwierdzenie faktów, z których wywodził skutki prawne.

Mając na uwadze wyżej poczynione ustalenia i rozważania, a w szczególności to, że powód nie wykazał, czy i kiedy umowa uległa rozwiązaniu, jaki był stan zadłużenia pozwanego na dzień rozwiązania umowy, powództwo zostało oddalone. O oddaleniu powództwa orzeczono na podstawie przepisu art. 471 kc stosowanego, a contrario oraz przepisów art. 6 kc, art. 95 ust. I i 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

O roszczeniu powoda orzeczono wyrokiem zaocznym po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w zakresie dowodów zaoferowanych przez powoda, albowiem pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie wdał się w spór.

Zgodnie z przepisem art. 339 kpc, jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny (par. 1). W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (par. 2). Jak wyżej wykazano twierdzenia powoda budziły zasadnicze wątpliwości i nie zostały wykazane odpowiednimi do treści tych twierdzeń dowodami. Dlatego o oddaleniu powództwa orzeczono wyrokiem zaocznym.